

Trubeckoj v Belgradu.

Časopisje je prineslo zadnje dni vest, da se je pripeljal nekdanji ruski poslanik v Srbiji, knez Grigorij Nikolajevič Trubeckoj pred kratkim v Belgrad. Vzroka imamo dovolj veseliti se, da je tako prepričan slavofil in zaslužen prijatelj Jugoslovanov ušel boljševičkim krempljem.

Nameni G. Nikolajeviča so za našo državo in naša plemena seveda najplemonitejši; to kaže že njegovo delovanje kot merodajni reprezentant Rusije v Srbiji pred izbruhom in ob početku svetovne vojne; zato nam dalje jamči njegovo pokolenje in njegova pred vojno spisana literarna dela o Jugoslovanih.

V rodbini kneza Trubeckoja je bilo vedno liberalno-demokratično naziranje, izbrano postopanje z nasprotnikom, odkrit način boja ob natančnem poznavanju stvari samo ob sebi umevna dolžnost.

Za časa upora dekabristov pred 100 leti je igral neki Trubeckoj glavno ulogo in leta 1905 je bil zopet Sergej Nikolajevič, brat Grigorija, prvi svobodno izvoljeni rektor na moskavski univerzi. Kot tak je vodil zemaljsko deputacijo k carju Nikolaju in ga je v imenu te postavil pred alternativo, ali naj da ruskemu narodu res pravo, svobodno ustavo ali pa naj se izseli na Finsko.

Knez Sergej Trubeckoj je bil na to povabljen k carju na obed in je — umrl; rekli so oficijelno, da ga je zadela srčna kap.

Verski filozof, ki je na moskavskem koncilu 1917 nastopil za združitev rimsko-katoliške cerkve z grško-katoliško, slaven profesor državnega prava, ki je celo svoje življenje posvetil ideji, da je treba ustvariti trdno urejeno „Slavijo“, je drugi brat Grigorija Nikolajeviča Trubeckoja.

Grigorij Trubeckoj je bil v začetku vojne poslednji z rodbino zapustil Belgrad; komaj je došel v Moskvo, je organizirala njegova soproga Olga Konstantinova kljub mnogim zaprekam velikopotezno izvedeno zelo uspešno pobiranje denarnih prispevkov in obleke za trpeče sloje v Srbiji.

Dokler se mudi knez Grigorij Trubeckoj v Jugoslaviji, smemo biti uverjeni, da je ruski narod na strani Jugoslavije.

Gospodarstvo.

Trsničarjem v Slovenskih goricah.

V Slovenskih goricah, posebno pri Sv. Lovrencu je bilo v predvojni dobi trsničarstvo precej dobro razvito. Ko so poedinci sčasoma

pa je pridiral Milivoj, pokleknil pred Maričko in jo prosil odpuščanja.

„Rada odpuščam vsem“, je rekla Marička podavši Milivoju roko, „ker niste mogli vedeti, da sem nedolžna.“

Milivoj je poljubil Maričko in otroke, ko so se stiskali k materi. Ljudstvo je vriskalo, ko so se vračali v grad. Tu je bilo novo presenečenje. Vse Maričkine sobe so bile tako okrašene, kakor v babičinem gradu. Šesta soba pa je bila vsa zlata in namesto rakve je stala skrinja polna dragih kamenov, za katere bi si Marička lahko kupila petero kraljestev. Drugega dne je poslal Milivoj po starega Luko in njegovo ženo. Presrečni starši so razdelili vse siromakom in se preselili k hčeri, kjer so zadovoljno živeli in se često spominjali stare babice.

Svetopolk.

Bil je ribič, ki je imel obilo otrok in je bil zelo ubog. Nekoč je šel zaran na lov. Dolgo je sedel z vodico v roki in ni ujel niti ribice. Kar zleti pred njim iz bližnjega trstja velikanski ptič. Takoj porine čoln k trstju, misleč, da najde gnezdo. Išče in išče in najde gnezdo polno jajc. Brez pomisleka vzame jajce za jajcem in je položi v čoln. Bilo jih je devet. Bil bi rad ujel še nekoliko rib, toda jajec je bil čoln poln, da je jedva stal v njem; obrnil se je torej domov. Otroci so stali na bregu in klicali mater, da peljajo oče večerjo. Kako pa so se čudili otroci z materjo, ko je jemal oče jajca namesto rib iz ladje. „Za Boga, kje je našel ta jajca?“ je vprašala ribičeva. Ribič ji je pripovedoval dogodek z velikanskim ptičem. Večerje ni bilo, jajca pa so položili na peč.

uvideli, da posamezno trsničarsko obratovanje ne prinaša več zadovoljivega dobička, so se združili v zadrugo, ki je v strokovnem in trgovskem oziru od leta do leta napredovala in pridobivala s svojim solidnim in cenim blagom na ugledu. Vojna je tudi tu posegla neugodno vmes. Trsničarji so po večini odrinili k vojakom in ker prva vojna leta ni bilo povpraševanja po trsju, pač pa veliko pomankanje živeža, so njih svoji ameriške matičnjake spremenili v njive. Trsničarstvo je pričelo propadati. Sedaj po prevratu je pa zopet veliko povpraševanje po cepljenem trsju. Cepljenke so dosegle visoko ceno. Trsničarjem, ki niso bili pripravljani na takšen naval kupcev, primanjkuje potrebnih ameriških ključev za cepljenje, ker so svojčas matičnjake iztrebili. Namesto pa, da bi si ameriške matičnjake čimprej obnovili, segajo nekateri, če sem prav informiran, po nedovoljenih sredstvih. Uporabljajo kratkoma ključe od šmarnice in izabele za podlago in prodajajo to cepljeno trsje kot tako, kakoršno si kupec želi.

Takšno postopanje je čisto navadna goljufija in vse obsodbe vredno. Ubogi kupec — vinogradnik, ki sadi tako trsje v dobri veri, si bode čez nekaj let belil glavo, zakaj mu trsje sahani; da je bil opeharjen s podlago, ki ni dovolj trpežna proti trtni uši, mu menda ne bode prišlo na um. Vsak vinogradnik, ki bode opazoval prva leta po sajenju, da mu tu in tam kak trs, katerega cepič je iz kateregakoli vzroka vsahnil, požene iz podlage šmarnico ali izabelo, je lahko siguran, da je bil opeharjen. Da pa tako opeharjeni lahko zahteva odškodnino od svojega brezvestnega dobavitelja, je samoobsebi umevno.

Trsničarji pa, ki vam je na tem ležeče, da obdržite sebi in vašemu kraju dobro ime, opazujte nesolidne elemente, kako in kaj delajo; brezvestneže je treba razkrinkati in postaviti na sramotni oder.

Da bo uspeh, je treba priti z imeni na dan. Informator, ki je povzročil ta članek, mi ni dal na razpolago imena, sicer bi jih bil objavil.

Državni vinarski inštruktor
JOS. ZUPANC.

* * *

Zamenjava 1000 kronskih bankovcev. Finančni minister je izdal glede zamenjave 1000 kronskih bankovcev s ponarejenim kolkom posebno naredbo. (N. br. 5124 od 26. februarja t. l.), ki se glasi tako-le: „Da se izognemo temu, da morejo brezvestni ljudje spečati med nepoučeni svet 1000 kronske bankovce s ponarejeno marko ter tako zanašati zmedo v denarni promet in odškodovati neizkušeno občinstvo, odrejam: 1. Da vsi uradi, ki vršijo zamenjavo kron, tistim, ki

Drugega dne je ribič zgodaj vstal in se odpeljal na lov, da popravi, kar je včeraj zamudil. Na onem mestu pa vidi istega ptiča, ki se je zopet dvignil iz trstja in zletel v zrak. V gnezdu najde zopet devet jajc, ki jih naloži na čoln in se pelje domov. Ribičeva se je že jezila, da pobira mož ptičja jajca, rib pa ne lovi. Nevoljno je pometala jajca na peč, a čudo, nobeno se ni strlo.

Tretjega dne je odrinil ribič zopet na lov. Nehote se je ustavil pri trstju, kjer je izletel ptič in zaklical: „Najdeš, a ne kvari, in srečen boš.“ Na znanem mestu je našel v gnezdu zopet devet jajc, ki jih je odpeljal domov. Tokrat pa ga je žena pozdravila! Če bi jih ne bil sam zanesel na peč, bi je bila v jezi vse zdrobila. Kaj naj stori, da jo spravi v dobro voljo? Obrnil se je še enkrat in se vrnil za nekaj časa s polnim čolnom rib. Sedaj je imel mir.

Prvi čas so hodili često gledat na peč, kmalu pa so pozabili na jajca.

Nekega dne je sedel ribič in popravljaj mrežo, ribičeva je imela opravilo v kuhinji, otroci pa so se zunaj igrali. Kar počni nekaj na peči, kakor bi ustrelil, in preden je ribič skočil, da pogleda, kaj se je zgodilo, se spusti s peči ličen deček. Strahoma gleda ribič gosta, ki je pred njim vidoma rastel; kar počni drugokrat, tretjokrat in tako sedem in dvajsetkrat zaporedoma; po vsakem poku skoči s peči deček kakor kremen. Ribič je spenjal roke nad glavo, ko je ta truma skakala okoli njega in rastla kakor gobe. „To je vražja sreča, kar mi je tisti ptič obljubil?“ je zastokal ubogi oče. „Če bi bil vedel, kaj je v teh jajcih, vsa bi bil pometal v vodo.“

„Nespametno bi bil naredil, očka!“ se je oglasil

prinašajo 1000 kronske bankovce, kolkovane s ponarejenimi markami, odvzamejo bankovce proti reverzu v juksto in jih obdržijo v depozitu do nadaljne naredbe. Na reverzu je treba označiti serijo in številko vsakega bankovca. Reverz mora imeti tekočo številko, ki se ujema s številko odgovarjajoče jukste. Uradi, ki vrše zamenjavo, naj sestavijo spisnik vseh reverzov po tekočem številu. V tem spisku ima biti ime in priimek tistega, ki se mu odvzamejo tisočaki ter število odvzetih bankovcev. 2. Da vodijo stalno evidenco o tem, koliko kronskih bankovcev se je komu zadržalo, in da predlagajo o tem tedenska poročila generalnemu inšpektorju ministrstva za finance. 3. Da pri odvzetju bankovcev podučijo stranke, da se bo rešilo o usodi teh bankovcev po končani zamenjavi kron.

Rok za zamenjavanje kronskih bankovcev razun za tisočake, ki se morajo zamenjati do vštetelega 15. t. m., se podaljša in sicer za bankovce po 100 K do vštetelega 15. aprila t. l. Za druge vrste bankovcev se bo podaljšani rok pozneje objavil.

Novo sleparjenje kmetov z denarjem. „Jugosl. Lloyd“ poroča, da hodi po deželi sleparji, ki se ponujajo kmetom, da jim pregledajo denar, ako je pravilno kolkovan. Pri tem zamenjujejo pravilno kolkovan denar s potvorjenimi bankovci, ki jih puščajo kmetom. Pred sleparji se ljudstvo opozarja!

Nove cene usnja. Usnju izdelanemu iz surovih kož iz Slovenije, katerih cena je določena na 18 K za en kg, so določene te cene: A) Zgornje usnje: I. vrsta. Zgornje usnje (goveje), rjavo, za en kg 155 K, zgornje usnje (goveje), črno, za en kg 145 K, zgornje usnje (telečje), rjavo, za en kg 170 K, zgornje usnje (telečje), črno, za en kg 160 K. II. vrsta za 5% ceneje, III. vrsta za 10% ceneje. — B. Podplati: a) Za velike obrate (Woschnag in sinovi, Karel Pollak, Freund, Berg, Badla nasledniki Halbarth, L. Laurich, Pototschnig, K. B. Maly, Pirich, A. Podvinec in Wrentschur): Vaches za en kg 93 K, krupon za en kg 120 K, vratovi za en kg 65 K, stranski deli 55 K, likanec 112 K, b) Za male strojarje: Vaches za en kg 112 K, III. vsajene terce 116 K, čreslenovke 140 K. — C. Za kože, ki jih dobivajo strojarji samo v delo, si smejo zaračunjati: a) pri govejih in telečjih kožah polovico cene, določene pod A in B, za en kg. Pri konjskih kožah: Za izdelavo črnega usnja za en kg 70 K, ustrojnih s čreslom, za en kg 70 K, ustrojnih z ekstraktom, za en kg 46 K, pri svinjskih kožah za en kg 30 K. Po teh cenah se morajo primerno uravnati tudi cene vsem ostalim vrstam usnja, ki se ne navaja posebe. V drobni prodaji sme trgovec zgoraj označenim cenam pribiti največ 15%.

eden izmed najživahnejših, „mi ti vendar prinesemo srečo. Idi v mesto h kralju in mu reci, da pridemo k njemu, naj nam torej pošlje dovolj obleke in jedi in pripravi kako delo.“

Ribič se je oblekel in šel. Zunaj je stala prestrašena ribičevka z otroki; pokanje in praskanje v sobi ji ni dalo vstopiti. Ko ji je mož povedal o božjem blagoslovu, je malo zagodrnjala, vendar pa je šla gledat nevljubljenih sinov. Ribič pa jo je mahal proti mestu. Pridsedši v grad se je dal pri kralju oglasiti. „Česa želiš?“ je vprašal kralj.

„Milostivi kralj! Imam sedemindvajset sinov, ki me pošiljajo, da jim daste obleke in jedi in jim pripravite delo.“

„Zakaj pa sam ne skrbiš zanje?“

„Jaz imam razen teh še svojih lastnih pet in jim nimam dati kaj jesti.“ Povedal je kralju ves dogodek; kralj se je zelo čudil in ukazal, naj naložijo na voz sedemindvajset oblek in obilo jedi, ter zapeljejo v ribičevo koč. Ribiču je naročil, naj nemudoma pošlje sinove k njemu.

Ko so se dečki oblekli in videli na mizi jedi iz kraljevske kuhinje, so poklicali ribičevo družino, naj z njimi je. Pri mizi je ribič vprašal: „Kateri izmed vas je najmlajši?“

„Jaz“, se je oglasil najlepši in največji med njimi.

„Ti si me poslal h kralju!“

„Da, jaz sem te poslal.“

„Zato boste vsi najmlajšega ubogah“, je dodal ribič, kajti vidim, da ima on izmed vas vseh najhitrejši razum.“

Ta ukaz ni bil bratom všeč, toda iz sinovske poslušnosti so obljubili očetu, da bodo vedno najmlajše-